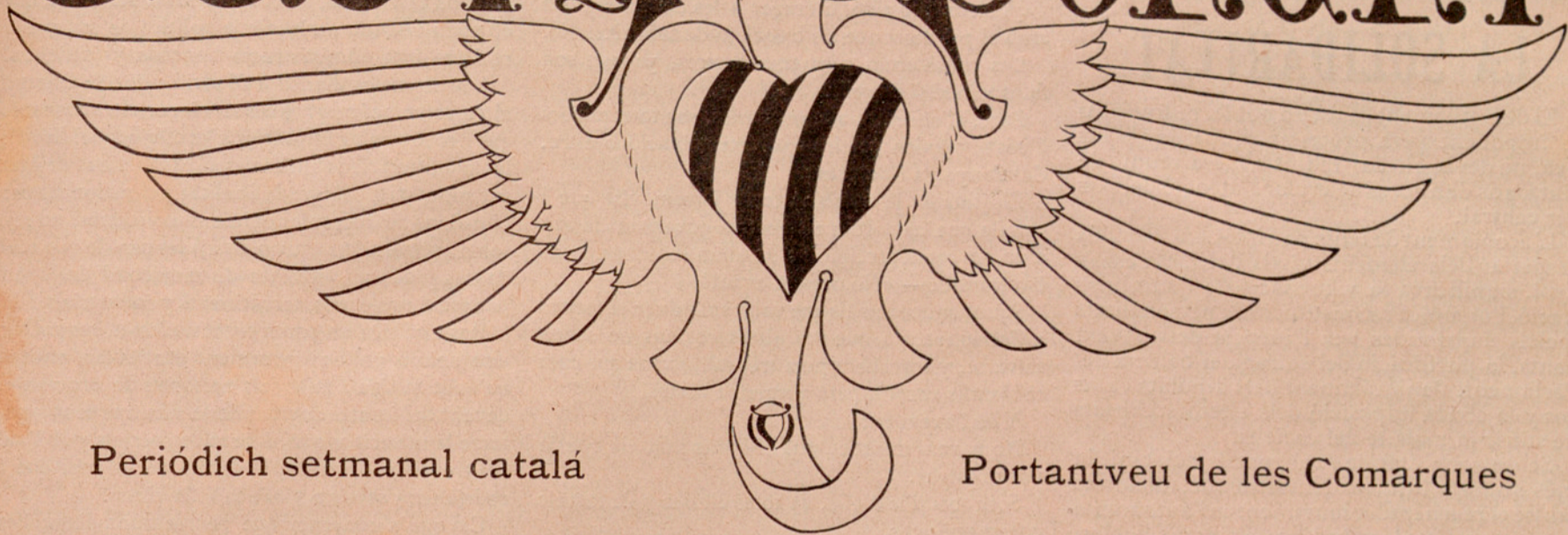

COSTA de PONENT

Periódich setmanal catalá

Portantveu de les Comarques

d'Abrera, Begues, Canyelles, Castelldefels, Castellet y Gornal, Castellvi de Rosanes, Cervelló, Corbera, Cornellá, Cubelles, Esparreguera, Esplugues, Gavá, Gelida, Hospitalet, Martorell, Molins de Rey, Olesa de Bonesvalls, Olivella, Pallejá, Papiol, Prat, Santa Coloma, Santa Creu d'Olorde, Sant Andreu de la Barca, Sant Boy, Sant Climent, Sant Esteve Sesrovires, Sant Feliu de Llobregat, Sant Joan Despi, Sant Just Desvern, Sant Llorens d'Hortons, Sant Pere de Ribes, Sant Vicents dels Horts, Sant Martí de Torrelles, Sitges, Vallirana, Viladecans y Vilanova y Geltrú.

Redacció y Administració : Centre Catalá : Vilanova y Geltrú.

Preu de subscripció : 4 mesos, 2 ptes. Un número : 10 céntims.

EVOLUCIÓ Y REVOLUCIÓ

En la normalitat de la vida governamental, cuan l'Estat té constitució; els ciutadans, drets y devers, y els poders públichs, devers, dues formes, dos procediments uneixen als homens pera l'assoliment de llurs ideals :

L'evolució o la revolució.

L'evolució y la revolució son cuestions independentes dels ideals, no son cuestions de principis; en la normalitat de la vida dels pobles no passen de ser cuestions de temperament, cuestions accidentals, cuestions d'oportunitisme.

Pera obtenir el desitjat triomf d'una causa, s'acoblan per una part les classes conservadores, estretament lligades a tots els ordres de coses, classes qu'ab cualsevol perturbació pública reben gros perjudici; y per altra part, l'element intel·lectual, singularment reflexiu, qu'en la vitalitat de la causa creu, en sa propia bondat somia y en son triomf per la persuassió y per la propaganda en la lluyta legal espera... y, units abdós elements, conservador y intel·lectual, comensan la lluyta legal per la conquesta del nou ideal dintre del ordre constituït, acceptant ses formes fonamentals, garantissant la lliure propaganda en les propies lleys que l'Estat té establertes, trovant medis de triomf en les garanties constitucionals, en els drets individuals per l'Estat igualment reconeguts a tots.

Cuan un Govern exerceix legalment sa funció y els drets de tots son respectats, l'evolucionisme es l'única fórmula de raó, es l'únic procediment natural de la lluyta política, únic medi de triomf d'una idea, d'una escola, únic sistema per obtenir la llibertat colectiva d'un poble.

Al costat d'aquest, naixen a l'ombra de les grans causes els partits revolucionaris, aboblantshi els temperaments inquietos, enlluernats defensors de llurs principis, les joventuts universitaries, el poble senzill y honrat, franch y leyal, que les modalitats de l'evolució re-

pugna per creure impures les transaccions accidentals que llur funcionament imposa.

* * *

Sense destruir interessos ni perjudicarlos, sense més violencia en la lluyta que la lluyta de la passió, sense més blindatge que l'escut de les llibertats civils y els drets constitucionals, ha pogut la Noruega constituir Estat distint de la Suecia, penetrats abdós països de qu'era necessari el trencament de llassos, pera que la germanor dels dos pobles se servés.

Evolutivament, sense vessaments de sanch, ha pogut la Fransa realisar en poques mesades la revolució social y relligiosa més fonda que jamay hagi vista l'humanitat.

Carta completa d'autonomia concedeix la vella Anglaterra als pobles del Transvaal y del Orange, quatre anys després d'havérsels anexionats.

Travalla l'Egipte les terres adobades qu'el lliberalisme anglés li proporciona, hábilment dirigit per Mustafá Kamel pera l'obtenció del govern autonómich.

Fins el Shah de Persia concedeix espontaniament al seu poble una constitució, penyora de llibertats completes més o menys llunyanes.

La voluntat dels pobles s'imposa sobirana en el mon civilisat, sense més excepció qu'el vergonyós espectacle dels masellaments de Rússia, quina autocràcia pagarà ben prompte la seva insensatesa.

* * *

Cuan un Govern desgoverna, cuan no respecta ls drets dels ciutadans, cuan tots els organismes se trovan fora de llur funció, la doctrina evolucionista té de cedir el pas a la revolucionaria; el cop d'Estat, el moviment popular se justifica per la necessitat de tornar a la vida normal pel mateix Govern destruïda.

Un poder injust, no es poder, perque li manca sa funció més excelsa; pera obtenir la normalitat es precis apelar a tots els procediments,

inclús el de la forsa; s'ha d'acudir a la cirugia cuan ab medicina no reacciona.

* * *

Hores de reflexiva meditació tenen de ser les que precedeixen al cambi dels procediments evolutius pels procediments revolucionaris, abans d'abandonar els medis ab que lluytan y vencen els pobles civilisats.

Hores de meditació reflexiva pera les classes conservadores, per molt grans y arrelats que sian llurs respectables interessos; que cuan l'Estat pert tota noció de dever y tot principi de respecte; cuan l'Estat s'aparta de la norma fonamental de la seva existencia; cuan de la mentida oficial viu y en la falsetat electoral se sosté; cuan confón lo just y lo injust al tractar de la llibertat dels homes; cuan, en fi, son desconeguts tots els interessos públichs... es que s'acosta el día de la destrucció dels interessos privats, dels interessos particulars, dels interessos de les classes conservadores.

Hores de meditació pera tots, especialment pels qu'han lluytat y fins han dividit al poble per cuestions de procediment, somiant en la lluyta legal, creyant en ella per haver preferit les corrents d'amor y la llum del sol.

Hores de meditació reflexiva avans de determinar si han de disgregarse les nombroses colectivitats que's formaren pera l'educació cívica dels ciutadans; si s'han de cloure els llavis y arreconar les plomes qu'a dolls d'entusiasme la santa doctrina de llibertat expandeixen; si han d'apartarse del Parlament els únichs qu'hi fan ressonar la veu de la veritat y la justícia.

Hores de dubte pels encarregats de dur la causa del poble a la victòria.

Hores de meditació, de reflexió y d'esperansa, abans de pendre la resolució més convenient a la causa santa que's defensa.

* * *

Aixís meteix cal que meditin y reflexionin els homes d'Estat que desatentadament con-